

SCENA POLSKA

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

CZESKI CIESZYN

ČESKÁ SCÉNA ● SCENA POLSKA ● SCENA BAJKA

NEIL SIMON
BOŽYSZCZE
KOBIET

neil simon
bożyszczce kobiet
(last of the red hot lovers)

dyrektor teatru cieszyńskiego **karol suszka**

zastępca dyrektora d.s. ekonomicznych **iris heclová**

kierownik artystyczny sceny polskiej **bogdan kokotek**

kierownik literacki sceny polskiej **joanna wania**

przekład **mira michałowska**

reżyseria i scenografia **bogdan kokotek**

kostiumy **agata kokotek**

spektakl zrealizowano przy wsparciu finansowym ministerstwa kultury rc
oraz miasta czeski cieszyn

63. sezon sceny polskiej td

premiera 14 czerwca 2014 r.

obsada:

ellen **joanna litwin-widera**

bobbi **joanna gruszka**

jane **anna paprzyca**

barney **bogdan kokotek**

inspicjent, sufler **anna kaczmarska**

neil simon

Najpopularniejszy (i podobno najbogatszy) amerykański dramaturg ostatnich czterdziestu lat, niekwestionowany król scen dramatycznych i musicalowych na Broadway. Urodził się w 1927 roku w Nowym Jorku. Nosił przydomek „Doc”, ponieważ od dzieciństwa marzył, by zostać lekarzem. Studiował medycynę, ale studiów nie dokończył. Pisał skecze i scenariusze do seriali telewizyjnych. Pierwsza sztuka „Come Blow Your Horn” nie przyniosła mu sławy. Z pisania drugiej podobno zrezygnował. Dopiero po napisaniu libretta do musicalu „Little me”, który miał premierę na Broadway w 1962 roku, wrócił do przerwanej pracy nad scenariuszem „Barefoot in the Park” („Przez park na bosaka”) – i to był początek jego sukcesów. Kolejne sztuki, m. in. „Okrucyństwo”, „Para nie para”, „Słoneczni chłopcy” to pasmo sukcesów. Simon należy do grona najczęściej wystawianych dramaturgów. Napisał scenariusze do około 30 filmów, m.in. „Dziwna para”, „Zabity na śmierć”, „Tani detektyw”. W komediach według jego scenariuszy grali m.in.: Walter Matthau, Jack Lemmon, Peter Sellers, Peter Falk, George Burns i Woody Allen. Był pięć razy żonaty. Otrzymał wiele nagród, w 1991 roku prestiżową Nagrodę Pulitzera.

Simon, zastanawiając się nad istotą swego teatru, powiedział: „Kiedyś zadawałem sobie pytanie: Co to jest śmieszna sytuacja? Teraz pytam: Co to jest smutna sytuacja i jak można ją śmiesznie opowiedzieć?”

Pisarz ma niezwykle dar pokazywania poważnych, trudnych problemów w perspektywie humorystycznej. Budując błyskotliwe dialogi z wyczuciem bawi swych widzów, a jednocześnie skłania ich do refleksji. Śledząc perypetie bohaterów sztuk Simona widzowie powoli uświadamiają sobie, że pisarz właściwie opowiada o ich problemach, lękach i tęsknotach.

z recenzji po prapremierze polskiej „bożyszczą kobiet” w warszawskim teatrze kwadrat w 1977 r.

Kobiety dominują w komedii Simona „Bożyszczą kobiet”. Jest ich aż trzy i... jeden On. Trzy różne postawy, pragnienia, drogi ich zaspokajania, trzy charaktery, jakże złożone, skomplikowane, i jeden mężczyzna, jak gdyby łącznik tych różnych przeżyć i sytuacji życiowych. Komedie Simona napisana po to, aby bawić i w tym celu wystawiona spełnia niewątpliwie swe zadanie: bawimy się na niej dobrze, ale i zastanawiamy nad losem trzech głównych bohaterek sztuki. Każda z nich jest w jakiś sposób pokrzywdzona przez „los”, którym czasem staje się i mężczyzna. Stosunek do losu jako życia i losu-mężczyzny jest głównym motywem „rozdarć” wewnętrznych kobiet - bohaterek spektaklu. Simon podtrzymuje tradycje wielu znakomitych pisarzy komediowych czerpiących swoje pomysły z życia, dnia codziennego, przeżyć zwykłego człowieka, uzależnionego od wykonywanej pracy, koniunktury, humoru.

(Andrzej Markiewicz, Nasza Trybuna Nr 86, 1978 r.)

Simon jest popularnym amerykańskim dramaturgiem, cieszącym się wzięciem na Broadwayu w Nowym Jorku. Tak opanował umiejętność zabawienia widowni, a jednocześnie psychologię szarego człowieka, że mimo chwytów farsowych przyznaje się pono jego sztukom rangę tragikomedii. Na nasze środkowoeuropejskie gusty są to jednak po prostu komedijki.

(Jerzy Zagórski, Kurier Polski Nr 32, 1978 r.)

W programie nowej sztuki Neil Simona w teatrze Kwadrat przytoczono dwie anegdoty, które mają ilustrować system pracy Simona. Wedle pierwszej, notuje on podczas spektaklu wybuchy śmiechu i „szmerki”. Druga historyjka pokazuje Simona jako niestrudzonego łowcę rysów obyczajowych. Myślę, że prawda wygląda inaczej. Niewiele mógłby zdziałać pisarz, który by się uczył techniki przez mechaniczne obserwowanie reakcji widzów. Ani taki, który by czerpał materiał komediowy z powieści przypadkowo napotkanych osób. Musi działać mocą swej wyobraźni. Albo - gotowych wzorów. Otóż Simon z takich wzorów korzysta. Są nimi pisarze europejscy sprzed kilkudziesięciu lat. Znajduje tam gotowe sytuacje, repliki, pomysły. W niewielkim stopniu je aktualizuje, dostosowując do dzisiejszych obyczajów. Na ogół pozostaje wierny modelom. Trzeba przyznać, że zręcznie i dowcipnie buduje role.

(Wojciech Natanson, Życie Warszawy Nr 29, 1978 r.)

joanna gruszka

bogdan kokotek • joanna gruszka

anna paprzyca • bogdan kokotek

joanna litwin-widera • bogdan kokotek

kryzys wieku średniego, kryzys 40-tki

(wg wikipedii)

– nazwa okresu w życiu człowieka, użyta po raz pierwszy przez Elliott Jacquesa w 1965. Kryzys ten może nastąpić, gdy człowiek osiąga połowę oczekiwanego czasu życia. Kryzys może też być wywołany przez różne wydarzenia, np. andropauzę czy menopauzę, lub też chorobę kogoś bliskiego. Efektem kryzysu może być przewartościowanie dotychczasowych priorytetów, dotyczących pracy zawodowej, małżeństwa czy rodziny. Nie jest to choroba, ale okres przejściowy w życiu człowieka, który może wystąpić z większą lub mniejszą intensywnością.

Do objawów tzw. kryzysu wieku średniego można zaliczyć: przygnębienie, niezadowolony, złość, poczucie samotności, zauroczenie w innej osobie, niebędącej partnerem życiowym, pragnienie ucieczki od codziennej odpowiedzialności, nagły pociąg do alkoholu.

Badania naukowe prowadzone w latach 80. XX wieku wykazały, że jedynie ok. 10% osób przejawiało w swym życiu symptomy kryzysu wieku średniego.

radę dla niego: **1.** Uświadom sobie to, czego nie doświadczyłeś, a chciałbyś. Skoncentruj się na tym, jakim chciałbyś siebie poznać. Nie patrz na to z perspektywy frustracji czy żalu, tylko wyzwania, które jest przed tobą. **2.** Zbadaj przeszłe decyzje bez osądzania siebie. Gdybyś jeszcze raz miał wybrać, co byś zdecydował? **3.** Zastanów się czego chcesz od życia w różnych jego obszarach – małżeństwie, pracy, pasjach, rodzicielstwie. **4.** Realnie oceń, jakie zmiany są możliwe do wprowadzenia już teraz. **5.** Wyobraź sobie swoje życie bez rodziny i bez obecnej partnerki. **6.** Realnie oceń swoją potrzebę bezpieczeństwa i impuls podążenia za emocjami. **7.** Zrób listę osób, rzeczy, zjawisk za które jesteś wdzięczny życiu. **8.** Porozmawiaj o tym wszystkim ze swoją partnerką.

radę dla niej: **1.** Postaraj się bez lęku przyjrzeć temu, co ogranicza partnera. Wysłuchaj, co on czuje. **2.** Daj mu więcej przestrzeni na jego sprawy. **3.** Dowiedz się, co go uszczęśliwia. **4.** Powiadom go o swoich uczuciach, również tych trudnych, związanych z jego kryzysem bez obwiniania go. **5.** Okaż zainteresowanie jego nowymi odkryciami. **6.** Bądź otwarta na zmiany w związku i w życiu, badając czy są one w zgodzie z tobą.

(www.zwierciadlo.pl)

nie tylko o kobietach i mężczyznach

Jak mądre byłyby kobiety, gdyby miały te rozумы, które dla nich potracili mężczyźni.

Julian Tuwim

Mężczyźni wolą kobiety ładne niż mądre,
ponieważ łatwiej im przychodzi patrzeć niż myśleć

Stanisław Jerzy Lec

Jak kobieta widzi, że ktoś jest smutny, to nie mówi mu nigdy „jesteś smutny”.
Tak głupio postępuje tylko mężczyzna. Kobieta udaje, że wcale nie widzi smutku
– i jest weselsza, miłsza, piękniejsza niż zwykle. Wtedy smutek mija.

Tadeusz Rittner

W życiu niewiasty rozróżnić można siedem okresów: niemowlę, dziewczynka, dziewczyna, młoda kobieta, młoda kobieta, młoda kobieta i młoda kobieta.

George Bernard Shaw

Czy istnieje coś gorszego niż miłość brzydkiej kobiety?
Owszem – przyjaźń pięknej kobiety.

Albert Camus

Kobiety lubią milczących mężczyzn. Myślą, że oni je słuchają.

Marcel Achard

Jeżeli chcesz wiedzieć, co ma na myśli kobieta,
nie słuchaj tego co mówi – patrz na nią.

Oscar Wilde

Mężczyzna pozostaje zazwyczaj bardzo długo pod wrażeniem, jakie zrobił na kobiecie.

Julian Tuwim

Wszyscy mężczyźni są tacy sami, mają tylko różne twarze,
żeby można było ich rozpoznać.

Marilyn Monroe

Gdy jakiś mężczyzna kradnie ci żonę, to nie ma lepszej zemsty za to,
niż pozwolić mu ją sobie zatrzymać.

Sacha Guitry

Wierność – silne swędzenie z zakazem podrapania się.

Julian Tuwim

Nie wiem, czy ryba byłaby niema, gdyby miała tyle tajemnic, co my.

Stanisław Jerzy Lec

joanna gruszka

prawa autorskie reprezentuje AGENCJA DILIA, krátkého 1, 190 03 praha 9

• TĚŠÍNSKÉ DIVADLO ČESKÝ TĚŠÍN, příspěvková organizace, zřizovatel moravskoslezský kraj, ostrawska 67 • 737 35 czeski cieszyn • tel.: +420 558 74 60 22-23 • fax: 558 71 33 72 • INFO@TDIVADLO.CZ • WWW.TDIVADLO.CZ • kierownik działu organizacji widowni DAGMAR PAVLÍKOVÁ kierownicy pracowni: elektryczno-akustycznej VLADIMÍR RYBÁŘ ślusarsko-modelarskiej KRISTINA LIBOSKOVÁ krawieckiej HELENA PROKOPOVÁ perukarskiej JARMILA DRŽÍKOVÁ rekwizytorskiej JÓZEF KUREK kierownik techniczny ROMAN SEKULA brygadier sceny MARIAN MANDRYSZ światło, wideoprojekcja MARTIN KOZOK, MARTIN VALENTA dźwięk ROMAN MAJCHRZYK, MICHAL MALINIAK fryzjerka KAMILA KUMPANOVÁ garderobiana IVANA KOLONDOVÁ rekwizyty SILVIE URBANIECOVÁ montażyści dekoracji JOZEF BŘINEK, LUMÍR SLÍVA, DAVID CIENCIALA • redakcja JOANNA WANIA • zdjęcia KARIN DZIADKOVÁ • opracowanie graficzne i skład MARIAN SIEDLACZEK • druk PROPRINT, s.r.o. český těšín

firmie dziękujemy za okulary do spektaklu

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Do każdej polskiej rodziny.
informacje, publicystyka,
ogłoszenia, sport

tel. 558 731 766

sekretariat@glosludu.cz

KLUB POLSKIEJ PRASY I KSIĄŻKI

KSIĘGARNIA

Danuta Wirth

ul. Czapka 7 ~ 737 01 Czeski Cieszyn

Godziny otwarcia:

Po-Pt 9.00-12.00 13.00-17.00

w soboty księgarnia nieczynna

tel.: +420 776 390 704

ksiegarnia@polonica.cz

*Sponsorem kwiatów jest
Kwiaciarnia Leknin
Markéta Rosenbergová*

WWW.OX.PL

portal śląska cieszyńskiego

65 lat ZWROT

Miesięcznik Polaków w Republice Czeskiej

INFORMACJE Z ŻYCIA POLAKÓW W CZECHACH

ROZMOWY, REPORTAŻE, WYDARZENIA,
RELACJE Z IMPREZ, RECENZJE, OPINIE

www.zwrot.cz

Wydawca: Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w RC

anna paprzyca • bogdan kokotek

